

1.	LESKIST 'JEUDEN IN GRUNNEN'
Doelgroep	Primair onderwijs, groepen 5 t/m 8
Periode	- Januari t/m maart 2010
Inhoud	Leerlingen krijgen achtergrondinformatie over het Joodse leven in de provincie Groningen aan de hand van de lessenserie en de leskist 'Jeuden in Grunnen'. De lessenserie is te vinden op de website van Kunststation C. Voor leerkrachten organiseert KunstStation C samen met de makers van de leskist (het OVCG) eind 2009 een training in het gebruik van het lesmateriaal. Omdat het aantal leskisten beperkt is, coördineert KunstStation C het gebruik door de verschillende scholen.
Begeleiding	Voor begeleiding bij verdere verwerking van het thema kan een beroep gedaan worden op bijvoorbeeld beeldend kunstenaar Peter Propstra of dichter Kasper Peters. (Kunststation C beschikt over de gegevens van meer kunstenaars die educatieve workshops verzorgen, ook op het gebied van theater, dans en muziek.)
Informatie	- www.kunststationcultuur.nl - Voor achtergrondinformatie over het lesmateriaal zie: www.ovcg.nl / Educatie / Jeuden in Grunnen.
Presentatie	Voor scholen uit de gemeente Winsum is er in de maanden mei en juni 2010 gelegenheid om de resultaten van de workshops te tonen in een expositie in het gemeentehuis van Winsum. De organisatie hiervan wordt verzorgd door Tikoën en de gemeentelijke werkgroep 4/5-Mei.
Kosten	- Het gebruik van de leskist is gratis. - Kosten (bijvoorbeeld voor honoraria van de kunstenaars) zijn afhankelijk van subsidietoekenning.
Contact	Lenny Bulthuis, regioconsulent KunstStation C, t. 0595-444445 lenny.bulthuis@kunststationcultuur.nl of gino.huiskes@kunststationcultuur.nl

2.	RONDLEIDING & TENTOONSTELLING PO
Doelgroep	Primair onderwijs, groepen 5 t/m 8.
Periode	Tentoonstelling kerk Obergum: 19 t/m 31 maart 2010
Inhoud	Leerlingen maken kennis met herinneringen aan het Joodse leven in Winsum aan de hand van de Rondleiding Joods Winsum en/of de Erfgoedroute 'Levi Lazerus de Vries' (route van Ezinge, via Garnwerd, Sauwerd en de Joodse begraafplaats aan de Munsterweg naar Winsum-Obergum). Daarna kan de tentoonstelling 'Synagoge als centrum van Joods leven in NW Groningen' bezocht worden. Voor leerkrachten organiseert Tikoën eind januari een uitgebreide rondgang langs het Joodse erfgoed in Winsum. Hierbij wordt tekst en uitleg gegeven bij de op schrift gestelde rondleiding en is gelegenheid tot het stellen van vragen.
Begeleiding	Voor verwerking in de klas kan een beroep gedaan worden op bijvoorbeeld beeldend kunstenaar/fotografe Ellen Oosterhof of beeldend kunstenaar/illustratrice Angelique de Waard.
Presentatie	Voor scholen uit de gemeente Winsum is er in de maanden mei en juni 2010 gelegenheid om de resultaten van de workshops te tonen in een expositie in het gemeentehuis van Winsum. De organisatie hiervan wordt verzorgd door Tikoën en de gemeentelijke werkgroep 4/5-Mei.
Kosten	- Rondleiding en tentoonstelling zijn gratis; - Kosten voor honoraria van de kunstenaars zijn afhankelijk van subsidietoekenning.
Contact	Lenny Bulthuis, regioconsulent Kunststation C, t. 0595-444445 lenny.bulthuis@kunststationcultuur.nl of gino.huiskes@kunststationcultuur.nl Herman Hoogenboezem, contactpersoon onderwijsprogramma Tikoën, t. 0595-444620 h.hoogenboezem@home.nl

3.	JOODSE GEWOONTES EN GEBRUIKEN
Doelgroep	Primair onderwijs, groepen 5 t/m 8.
Periode	Vrij.
Inhoud	Leerlingen maken kennis met Joodse (religieuze) gebruiken en tradities thuis. Denk daarbij aan het vieren van shabat op de vrijdagavond en de Joodse feestdagen, Pesach (Paasfeest), Rosj Hasjana (Nieuwjaar), Soekot (Loofhuttenfeest), Chanoeka (Inwijdingsfeest) e.a. Maar ook gebruiken en tradities in het onderling contact en in de synagoge worden toegelicht. Daartoe komt mevrouw Reiny Vogel (eigenaresse van antiekwinkel Chanoet in Mensingeweer) op verzoek naar scholen. Mevrouw Vogel heeft een Joodse identiteit. Zij wil daarover in de klas vertellen en laat daarbij ook de Joodse gebruiksvoorwerpen zien, die bij de verschillende feestdagen horen.
Kosten	Geen.
Contact	Mw. Reiny Vogel, eigenaresse van antiekwinkel Chanoet, t. 0595-491415 info@chanoet.nl

4.	HET PLANTEN VAN DE 'WONDERBOOM'
Doelgroep	Primair onderwijs, groepen 3 en 4
Periode	Donderdagmiddag 18 maart 2010
Inhoud	De leerlingen kunnen 'de burgemeester een handje helpen' bij het planten van de 'N.A. de Vries'- (amandel)boom in de tuin van de synagoge ... én ... met die hulp zijn wij heel erg blij, want zo blijft de naam van de in Winsum opgegroeide Nathan Albert de Vries voortleven onder de jeugd van Winsum. Na het planten van de boom volgt de officiële opening van de tentoonstelling in de Obergumer kerk. Voor de kinderen is er dan een traktatie en er komt een verhalenverteller. Ter voorbereiding zou in de klas het verhaal 'De Wonderboom' gelezen kunnen worden. Ook kan er aandacht besteed worden aan Joodse feesten als Poerim (28 februari en 1 maart 2010) en Pesach (van 30 maart t/m 5 april 2010).
Informatie	Zie bijlage 'De Wonderboom', uit het boek <i>De adem van kinderen</i> , auteur: Awraham Soetendorp, uitgeverij: Ten Have, Baarn, 2002, ISBN: 90 259 52615 - www.beleven.org/feesten/joden/
Kosten	Geen.
Contact	Herman Hoogenboezem, contactpersoon onderwijsprogramma Tikoen, t. 0595-444620 h.hoogenboezem@home.nl

5.	MUZIEKPROJECT 'KLEZMERKLAS'
Doelgroep	Primair onderwijs, de groepen 5 en 6.
Periode	- medio januari t/m 16 april 2010
Inhoud	KlezmerKlas brengt een raamvertelling met als basis een oud sprookje over de Joodse kalender en de maan die jaloers was op de zon. Vader Abraham de Vries uit de Westerstraat in Winsum vertelt het sprookje aan zijn twee oudste kinderen voor het slapengaan. De vertelling speelt zich af rond 1890. In de vertelling zijn drie liedjes opgenomen, die op de scholen worden ingestudeerd. Daarvoor heeft muziekschool Noordakkoord een speciale CD vervaardigd. De CD bevat de drie gezongen liedjes met begeleiding en tevens de karaoke versie van de drie liedjes. Hieraan ontbreekt de zangstem, zodat de leerlingen de liedjes in de klas met instrumentale begeleiding kunnen instuderen. Daarvoor is een docentenhandleiding beschikbaar. Tijdens de uitvoering van het project voor publiek wordt het verhaal verteld. Daarbij zingen de kinderen (in een grotere groep dan de eigen klas) met live begeleiding van het Noordakkoord Klezmerorkest.
Begeleiding	<ul style="list-style-type: none"> - 'Noordakkoord'-docente Marianne Laukvik kan in de periode tot Pasen desgewenst helpen met het instuderen van de liedjes op de scholen; - Voor nadere kennismaking in de klas met de klarinet, het typische instrument van de Klezmermuziek, kan een beroep worden gedaan op klarinettist Ivar Römer uit Winsum, www.klarinetlesinwinsum.nl - Voor nadere kennismaking in de klas met dansvormen binnen de traditie van de Joodse volkscultuur, kan een beroep worden gedaan op het duo Nanda Kievit (dans) en Editha Vennik (accordeon).
Presentatie	Op vrijdagmiddag 16 april 2010 vindt in Winsum eerst de generale repetitie plaats met het Noordakkoord Klezmerorkest. Aansluitend volgt de uitvoering voor publiek van vertelling, liedjes en muziek.
Kosten	Projectkosten en kosten voor het extra inzetten van muziek- en dansdocenten tijdens de voorbereiding op de scholen zijn afhankelijk van subsidietoekenning.
Contact	Marianne Laukvik, muziekdocente Noordakkoord, projectleiding 'KlezmerKlas' t. 050-3124825 klezmerklas@home.nl

6.	THEATERVOORSTELLING 'ISSY EN SOPHIUS'
Doelgroep	Primair onderwijs, groepen 7 en 8 (geschikt voor de leeftijdscategorie van 10 tot 80).
Periode	Aanbod in april en mei 2010 rond 65 jaar bevrijding (première in Winsum, direct na Pasen).
Inhoud	In de theatervoorstelling 'Issy en Sophius' van Theater De Steeg maken leerlingen kennis met de geschiedenis van twee Joodse kinderen in Winsum vóór en tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze verhalen worden gekoppeld aan actuele verhalen en ervaringen van jongeren met betrekking tot discriminatie, uitsluiting en bedreiging. Vanuit het perspectief van jongeren wordt gezocht naar een antwoord op de vraag wat het betekent om deel uit te maken van een minderheid die door de rest van de maatschappij wordt ervaren als minderwaardig, vijandig en gevaarlijk. Doel is om jongeren gevoelig te houden voor en moreel te wapenen tegen de gevaren van discriminatie en racisme. Talentvolle jonge acteurs spelen de hoofdrol in deze voorstelling, wat de identificatie van het jonge publiek met de spelers vergroot, evenals de betrokkenheid bij het thema.
Educatiemateriaal	Ter voorbereiding en nabespreking van de voorstelling ontvangen de scholen een lesmap met achtergrondinformatie en lessuggesties, aangevuld met opdrachten via de website van De Steeg.
Kosten	Entreegelden zijn afhankelijk van subsidietoekenning.
Contact	Wendy Holtkamp, zakelijke leiding Theater De Steeg, t. 050-5791434 wendyholtkamp@desteeg.info

1.	RONDLEIDING & TENTOONSTELLING VO
Doelgroep	Voortgezet onderwijs.
Periode	Tentoonstelling kerk Obergum: 19 t/m 31 maart 2010
Inhoud	<p>De leerstof kan gebruikt worden binnen een WO2-project. Leerlingen maken kennis met de eigen omgeving aan de hand van de Rondleiding 'Joods Winsum'. Daarna kan de tentoonstelling 'Synagoge als centrum van Joods leven in NW Groningen' bezocht worden. Leerlingen kunnen de ervaringen verwerken door het maken van een verslag met foto's/illustraties of van een krant of documentaire.</p> <p>Voor docenten CKV en Mens en Maatschappij organiseert Tikoën eind januari een uitgebreide rondgang langs het Joodse erfgoed in Winsum. Hierbij wordt tekst en uitleg gegeven bij de op schrift gestelde rondleiding en is er gelegenheid tot het stellen van vragen.</p>
Begeleiding	Voor de verwerking kan een beroep gedaan worden op bijvoorbeeld beeldend kunstenaar/fotografe Ellen Oosterhof of beeldend kunstenaar/illustratrice Angélique de Waard. Voor assistentie bij het maken van een DVD-registratie kan een beroep worden gedaan op Willem Kroon.
Informatie	Bij het maken van een krant kan gebruik gemaakt worden van de educatieve middelen van 'Krant in de Klas', www.krantindeklas.nl
Presentatie	Voor scholen uit de gemeente Winsum is er in de maanden mei en juni 2010 gelegenheid om werk van leerlingen te tonen in een expositie in het gemeentehuis van Winsum. De organisatie hiervan wordt verzorgd door Tikoën en de gemeentelijke werkgroep 4/5-Mei.
Kosten	Rondleiding en tentoonstelling zijn gratis; Kosten voor honoraria van kunstenaars en (DVD)assistentie zijn afhankelijk van subsidietoekenning.
Contact	Els van den Berg, consultant VO KunstStation C, t. 0595-444445 els.vandenberg@kunststationcultuur.nl Herman Hoogenboezem, contactpersoon onderwijsprogramma Tikoën, t. 0595-444620 h.hoogenboezem@home.nl

2.	THEATERVOORSTELLING 'ISSY EN SOPHIUS'
Doelgroep	Voortgezet onderwijs (geschikt voor de leeftijdscategorie 10 tot 80).
Periode	Aanbod in april en mei 2010 (première in Winsum, direct na Pasen).
Inhoud	<p>In de theatervoorstelling 'Issy en Sophius' van Theater De Steeg maken leerlingen kennis met de geschiedenis van twee Joodse kinderen in Winsum vóór en tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze verhalen worden gekoppeld aan actuele verhalen en ervaringen van jongeren met betrekking tot discriminatie, uitsluiting en bedreiging. Vanuit het perspectief van jongeren wordt gezocht naar een antwoord op de vraag wat het betekent om deel uit te maken van een minderheid die door de rest van de maatschappij wordt ervaren als minderwaardig, vijandig en gevaarlijk. Doel is om jongeren gevoelig te houden voor en moreel te wapenen tegen de gevaren van discriminatie en racisme. Talentvolle jonge acteurs spelen de hoofdrol in deze voorstelling, wat de identificatie van het jonge publiek met de spelers vergroot, evenals de betrokkenheid bij het thema.</p>
Begeleiding	Ter voorbereiding en nabespreking van de voorstelling ontvangen de scholen een lesmap met achtergrondinformatie en lessuggesties, aangevuld met opdrachten via de website van De Steeg.
Kosten	Entreegelden zijn afhankelijk van subsidietoekenning.
Contact	Wendy Holtkamp, zakelijke leiding Theater De Steeg, t. 050-5791434 wendyholtkamp@desteeg.info